

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-10014
Otsuse kuupäev 28.09.2026
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja AS ÜHISTEENUSED (11052490)

Tarbija nõue Leppetrahvi tühistamine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse (TKS § 60 lg 2).

Asjaolud:

Tarbija parkis 16.06.2026 Hesburgeri restorani külastamiseks aadressil Ümera tn 37, Tallinn parklas (Tsoon HES3). Tegemist on tasulise eraparklaga, kus on võimalik parkida 15 minutit parkimiskellaga tasuta ning parkimiskioskis elektrooniliselt registreeritud Hesburgeri klientidele 2 tundi tasuta. Pärast tasuta parkimisaja lõppu tuleb tasuda parkimise eest alates esimesest minutist.

Kaupleja väljastas sõidukile leppetrahvi, kuna parkimistasu oli maksmata.

Tarbija fikseeris tasuta parkimise algusaja parkimiskellaga, kuid väidetavalt unustas sisestada autonumbri restoranis asuvasse kioskisse. Tarbija sõnul ületas ta tasuta parkimise aega 11 minutit ja selle eest on 60 euro suurune trahv ebamõistlikult suur.

Kaupleja vähendas trahvisumma 40 euron.

Tarbija heidab kauplejale ette konkreetse juhtumi asjaolude mitteamestamist ning leiab, et ka 40 eurone trahvisumma on ebaproportsionaalne ja ebamõistlikult suur. Tegemist on puhtalt vormistusveaga (unustamisega), kus reaalne õigus tasuta parkida (2 tundi) oli kliendisuhete tõttu olemas. Seetõttu on isegi 40 eurot puhta vormistusvea eest karistuseks ebamõistlikult suur, kuna parkla omanikule ei tekkinud mingit reaalset ega potentsiaalset majanduslikku kahju.

Pargitud aja kohta on restorani tšekk kõige otsesem ja objektiivsem tõend.

Kaupleja seisukoht:

Leppetrahvi väljastamine on olnud õigustatud ja leppetrahvi kehtetuks tunnistamiseks puudub õiguslik alus. Tarbija kohustuste rikkumine ei ole vabandatav.

Paigaldatud viitadest, liiklusmärkidest ja juhistest on üheselt mõistetav, et parklas saab tasuta parkida parkimiskellaga 15 minutit ning Hesburgeri kliendina on võimalik parkimiskioskis elektrooniliselt registreerides parkida 2 tundi tasuta.

Vaidlust ei ole selle üle, et tarbija parkis sõiduki kaupleja poolt hallatavas tasulises eraparklas. Vaidlust ei ole ka selle üle, et parkimise eest parkimistasu ei makstud ning tarbija rikkus parkimiskorraldusnõudeid. Tarbija on asunud seisukohale, et määratud leppetrahv on ebamõistlikult suur ja soovib leppetrahvi tühistamist.

Kaupleja on seisukohal, et leppetrahvi võib vähendada või selle nõudest loobuda, kui isik tõendab, kui kaua ta tegelikult parkis või millistel asjaoludel tingimuste rikkumine aset leidis. Tarbija ei ole oma avalduses piisavalt ja usutavalt põhjendanud ega tõendanud, kui kaua ta tegelikult parkis ning millistel asjaoludel rikkumine aset leidis. Tarbija on küll lisanud tõendina kviitungi, mis kinnitab asjaolu, et tarbija külastas Hesburgeri söögikohta ja tellimus on vormistatud kell 17.39, kuid see ei tõenda mis aja jooksul tellimus valmistati või kui kaua tarbija tegelikult parkis.

Kontrollimise ajal ei olnud tarbija sõiduki registreerimismärki parkimiskioskisse sisestatud ning parkimiskellaga tasuta parkimise aeg oli möödunud. Sellisel juhul lasus tarbijal parkimislepingu tingimuste p 4 kohaselt kohustus maksta kauplejale parkimistasu.

Kaupleja vähendas tarbijale määratud leppetrahvi summat ning määras uueks leppetrahvi summaks 40 eurot, mida saab pidada mõistlikuks. Kohtupraktika kohaselt ei ole leppetrahv 40 eurot ebamõistlikult suur ning seetõttu selle vähendamiseks või tühistamiseks alust ei ole.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, olles tutvunud vaidluse aluseks olevate asjaolude, poolte seisukohtade ning esitatud tõenditega, jätab tarbija avalduse rahuldamata.

Poolte vahel ei ole vaidlust selles, et tarbija parkis 16.06.2026 sõiduki kaupleja hallatavale parkimisalale. Parkimisalal oli võimalik parkida parkimiskella kasutades 15 minutit tasuta ning parkimiskioskis elektrooniliselt registreeritud Hesburgeri klientidel kaks tundi tasuta. Pärast tasuta parkimisaja lõppemist tuli parkimise eest tasuda. Kaupleja kontrollis sõidukit 16.06.2026 kell 18.11 ning väljastas parkimistasu maksmata jätmise tõttu leppetrahvi nr 1100000472 summas 60 eurot. Kaupleja rahuldab tarbija vaide hiljem osaliselt ja vähendas leppetrahvi 40 euroni.

Tarbija ei eita, et jättis sõiduki registreerimisnumbri Hesburgeris asuvasse parkimiskioskisse sisestamata. Tarbija selgituste kohaselt saabus ta parklasse ligikaudu kell 17.37, tellimus vormistati kell 17.39 ning parkimiskell seati kell 17.45. Tarbija hinnangul ületas ta parkimiskellaga lubatud 15-minutilist tasuta aega üksnes 11 minuti võrra. Tarbija leiab, et kuna ta oli tegelikult Hesburgeri klient ning kliendile oli ette nähtud kaks tundi tasuta parkimist, oli tegemist üksnes vormistusveaga. Tarbija peab ka vähendatud 40 euro suurust leppetrahvi rikkumise iseloomu arvestades ebamõistlikult suureks. Menetluses esitatud Hesburgeri ostutšekk

kinnitab, et tellimus vormistati 16.06.2026 kell 17.39. Kaupleja ei vaidlusta iseenesest seda, et tarbija oli Hesburgeri klient, kuid leiab, et klientidele ette nähtud kahe tunni tasuta parkimise kasutamise eelduseks oli sõiduki registreerimine parkimiskioskis. Kaupleja hinnangul ei saa ostutšekk või parkimiskell asendada lepingus ette nähtud elektroonilist registreerimist. Kaupleja on lisaks selgitanud, et kontrollimise ajal oli parkimiskellaga lubatud tasuta parkimisaeg möödunud, sõidukit ei olnud kioskis registreeritud ning parkimistasu oli maksmata.

Komisjon selgitab, et tasulisel eraparkimisalal parkimise puhul vastab pooltevaheline õigussuhe VÕS § 271 lg 1 mõttes üürilepingu tunnustele. Parkimistingimused kujutavad endast tüüptingimusi VÕS § 35 lg 1 tähenduses ning saavad lepingu osaks VÕS § 37 lg 1 alusel, kui tingimuste kasutaja on neile enne lepingu sõlmimist või selle ajal selgelt viidanud ning teisel poolel oli võimalus nende sisust teada saada.

Kaupleja esitatud fotodelt nähtub, et parkimisala sissesõidul oli parkimisala ja tsooni tähistus ning teave, mille kohaselt on parkimiskellaga lubatud tasuta parkida 15 minutit ja parkimiskioskis elektrooniliselt registreeritud Hesburgeri klientidel kaks tundi. Samuti oli parkimisalal parkimistingimuste infotahvel. Kaupleja parkimistingimuste kohaselt tuleb juhul, kui operaator võimaldab parkimisalal tasuta parkida, fikseerida parkimise algus vastavalt konkreetsele parklas kehtestatud tingimustele.

Komisjoni hinnangul oli sõiduki registreerimise tingimus piisavalt selgelt teatavaks tehtud. Parkimisala tähistuselt nähtus otsesõnu, et kahe tunni pikkune tasuta parkimine on ette nähtud parkimiskioskis elektrooniliselt registreeritud Hesburgeri klientidele. Seetõttu ei piisanud kahe tunni pikkuse tasuta parkimisõiguse saamiseks üksnes Hesburgeri kliendiks olemisest. Tasuta parkimise kasutamise eelduseks oli lisaks kliendistaatusele sõiduki registreerimisnumbri sisestamine parkimiskioskisse.

Tarbija jättis selle kohustuse täitmata. Asjaolu, et tarbija oli tegelikult restorani klient, ei muuda parkimist nõuetekohaseks, kuna parklaoperaatoril peab parkimiskontrolli ajal olema võimalik tuvastada, millistel sõidukitel on kliendile ette nähtud tasuta parkimise õigus. Ostutšekk tõendab kliendisuhet, kuid ei asenda parkimiskioskis tehtavat registreeringut. Samuti ei saa 15-minutilise tasuta parkimiseks kasutatud parkimiskella käsitada kahe tunni pikkuse kliendiparkimise registreeringuna. Tarbija ei saanud talle sobivamat tõendamisviisi ühepoolsetl asendada lepingus kokku lepitud registreerimisviisiga.

Tarbija enda esitatud kronoloogia järgi oli sõiduk leppetrahvi väljastamise hetkeks viibinud parkimisalal ligikaudu pool tundi ning ka parkimiskellale märgitud 15-minutiline tasuta parkimisaeg oli selleks ajaks möödunud. Tarbija väide, et tasuta aega ületati üksnes 11 minuti võrra, ei välista seetõttu lepingurikkumist. Täpse parkimise kogukestuse tuvastamine ei ole nõude lahendamisel määrav, sest kahe tunni pikkuse tasuta parkimise kasutamise tingimuseks olnud elektroonilist registreerimist ei tehtud ning 15-minutiline registreerimata tasuta parkimise aeg oli leppetrahvi vormistamise hetkeks möödunud.

VÕS § 158 lg 1 kohaselt on leppetrahv lepingus ettenähtud lepingut rikkunud lepingupoole kohustus maksta kahjustatud lepingupoolele lepingus määratud rahasumma. VÕS § 161 lg 1 järgi võib kahjustatud lepingupool nõuda leppetrahvi tegelikust kahjust sõltumata. Seetõttu ei välista leppetrahvi nõudmist tarbija väide, et parklaoperaatorile või maaomanikule ei tekkinud tema parkimisest tegelikku majanduslikku kahju. Leppetrahvi eesmärk ei ole üksnes tekkinud kahju hüvitamine, vaid ka lepinguliste kohustuste nõuetekohase täitmise tagamine.

Samuti ei ole kohustuse rikkumine VÕS § 160 tähenduses vabandata. Tarbija on ise selgitanud, et jättis sõiduki parkimiskioskis registreerimata unustamise tõttu. Tähelepanematus või unustamine ei ole vääramatu jõud ega muu selline asjaolu, mis muudaks lepingulise kohustuse rikkumise vabandatavaks.

Tarbija peamine vastuväide puudutab siiski leppetrahvi suurust. VÕS § 162 lg 1 kohaselt võib

ebamõistlikult suure leppetrahvi vähendada mõistliku suuruseni, arvestades eelkõige kohustuse täitmise ulatust, teise lepingupoolle õigustatud huvi ja lepingupoolte majanduslikku seisundit. Tarbija on leppetrahvi suurusele nii kauplejale esitatud vades kui ka komisjoni menetluses sõnaselgelt vastu vaieldud, mistõttu tuleb hinnata, kas pärast kaupleja tehtud vähendamist alles jäänud 40 euro suurune leppetrahv on käesoleva rikkumise asjaolusid arvestades ebamõistlikult suur.

Komisjon arvestab tarbija kasuks asjaoluga, et ta oli tegelikult Hesburgeri klient ning esitas selle kohta ostutšeki. Menetluses ei ole põhjust arvata, et tarbija kasutas parklat muul eesmärgil või soovis tasuta parkimise korda teadlikult kuritarvitada. Ka kaupleja on vaide lahendamisel arvestanud rikkumise asjaolusid ja vähendanud esialgse 60 euro suuruse leppetrahvi 40 euronni põhjusel, et rikkumine ei olnud pahatahtlik.

Need asjaolud ei tähenda aga, et leppetrahv tuleks täielikult tühistada või seda veelgi vähendada. Sõiduki registreerimise nõue ei olnud kõrvalise tähtsusega formaalsus, vaid vahend, mille abil parklaoperaator saab eristada Hesburgeri klientidele ette nähtud tasuta parkimist teiste sõidukite parkimisest. Kui kliendistaatus oleks võimalik alati tõendada alles pärast leppetrahvi väljastamist ostutšeki või muu dokumendiga, kaotaks parkimise ajal tehtava registreerimise kohustus suure osa oma praktilisest tähendusest. Kauplejal on seetõttu põhjendatud huvi selle vastu, et tasuta parkimise kasutajad järgiksid ettenähtud registreerimiskorda.

Komisjon ei pea 40 euro suurust leppetrahvi käesolevatel asjaoludel ebamõistlikult suureks. Leppetrahvi suurust ei saa võrdsustada üksnes saamata jäänud parkimistasuga. Leppetrahvil on lubatud olla parkimistasust suurem, sest vastasel juhul puuduks sellel sisuline mõju lepingutingimuste täitmise tagamisel. Samuti ei saa leppetrahvi mõistlikkust hinnata üksnes selle järgi, mitme minuti võrra ületas sõiduk parkimiskellaga lubatud tasuta parkimisaega. Rikkumine seisnes selles, et tarbija kasutas parkimisala pärast 15-minutilise tasuta aja möödumist ilma parkimistasu maksmata ja ilma kahe tunni pikkuse tasuta kliendiparkimise saamiseks nõutud registreeringuta.

Parkimistingimuste kohaselt võis lepingu rikkumise korral nõuda leppetrahvi kuni 100 eurot. Käesolevas asjas ei nõua kaupleja tarbijalt nimetatud maksimumsummat, vaid vähendas konkreetse rikkumise asjaolusid arvestades nõuet 40 euronni. Arvestades ühelt poolt tarbija tegelikku kliendisuhet ja rikkumise tahtmatut iseloomu ning teiselt poolt kaupleja õigustatud huvi tagada registreerimissüsteemi toimimine ja parkimistingimuste järgimine, ei ole komisjoni hinnangul 40 euro suurune leppetrahv sellises ulatuses ebaproportsionaalne, et esineks alus selle vähendamiseks VÕS § 162 lg 1 alusel.

Kaupleja viidatud kohtupraktikast ei tulene, et konkreetne leppetrahvisumma oleks kõigis parkimisvaidlustes automaatselt mõistlik, sest VÕS § 162 lg 1 eeldab alati konkreetse juhtumi asjaolude hindamist. Käesolevas asjas on komisjon neid asjaolusid eraldi hinnanud ning arvestanud muu hulgas seda, et kaupleja on esialgset nõuet juba ühe kolmandiku võrra vähendanud. Komisjoni hinnangul ei ole menetluses esitatud asjaolusid, mis põhjendaksid 40 euro suuruse leppetrahvi täiendavat vähendamist.

Eeltoodust tulenevalt leiab komisjon, et tarbija rikkus parkimislepingu tingimusi, jättes sõiduki parkimiskioskis registreerimata ning parkimistasu tasumata pärast parkimiskellaga lubatud tasuta parkimisaja möödumist. Kauplejal oli õigus leppetrahvi nõuda ning pärast leppetrahvi vähendamist 40 euronni ei ole tegemist ebamõistlikult suure leppetrahviga VÕS § 162 lg 1 tähenduses. Tarbija avaldus tuleb seetõttu jätta rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/